

Č. 12.926.

Pojišťovací právo: Z ustanovení zák. čl. XII:1894 neplyne, že politická obec je zaměstnavatelkou (§ 8 zákona o soc. poj. a § 22 zák. čl. XIX:1907) pastýřů dobytka účastníků společné pastvy.

(Nález z 8. června 1937 č. 10.559/35.)

V ě c: Okr. nem. pojišťovna v Levicích proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 3. července 1934 o sociálním pojištění.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

D ů v o d y: Výměry z 12. září 1933, vydanými podle § 189 odst. 2 zákona č. 221/1924 Sb. ve znění zákona č. 184/1928 Sb. vyslovila okr. nem. pojišťovna v Levicích pojistnou povinnost Michala a Kajetána I., pastýřů u majitelů dobytka v Opatovcích n. Žit., zákonně zastoupených obcí Opatovcemi n. Žit.

Obec Opatovce n. Žit., zastoupená starostou, namítala v odvolání proti těmto výměrům, že Michal a Kajetán I. jako pastýři nepodléhali soc. pojištění, poněvadž pastýřství bylo jich zaměstnáním vedlejším, trvajícím jen přechodně 1 až 2 měsíce, kdežto jich hlavním zaměstnáním bylo nádenictví, dále že obec politická, tedy ani starosta této obce, není zástupcem majitelů dobytka.

Platebními výměry z 18. listopadu 1933 vyměřila stěžující si pojišťovna majitelům dobytka v Opatovcích n. Žit., zákonně zastoupeným obcí Opatovcemi n. Žit., za Michala a Kajetána I. pojistné s 5% úroky. Také proti těmto platebním výměrům namítala obec Opatovce n. Žit. v odvolání, že obec není zástupcem majitelů dobytka a není povinna vyměřené pojistné ani inkasovati, ani platiti.

Okr. úřad v Michalovcích zamítl výměrem z 15. května 1934 jak odvolání obce z výměrů okr. nem. pojišťovny z 12. září 1933 o pojistné povinnosti, tak i odvolání obce z platebních výměrů pojišťovny z 18. listopadu 1933.

Na další odvolání obce zrušil žal. úřad nař. rozhodnutím jak výměr okr. úřadu v Levicích, tak i výměry okr. nem. pojišťovny z 12. září 1933 o pojistné povinnosti a platební výměry téže pojišťovny z 18. listopadu 1933, vysloviv, že politická obec Opatovce nemůže býti považována za zaměstnavatele ani podle § 8 zákona č. 221/1924 Sb., ani po rozumu § 22 zák. čl. XIX:1907.

O stížnosti pojišťovny bylo takto uvažováno:

Stěžující si pojišťovna uznává ve shodě se žal. úřadem za nesporné, že Michal a Kajetán I. konali práci pastýřů dobytka majitelům dobytka, občanům obce Opatovců n. Žit., za předem ujednanou mzdu. Na sporu je jen otázka, byla-li obec Opatovce n. Žit. zaměstnavatelkou těchto pastýřů podle § 8 zákona o soc. pojištění a § 22 zák. čl. XIX:1907. Obě tato zákonná ustanovení prohlašují shodně za zaměstnavatele osobu, na jejíž vrub (účet) se vykonávají práce nebo služby povinně pojištěné. Proti názoru žal. úřadu, že zaměstnavatelkou nebyla obec, brojí stížnost jednak námitkou, že zaměstnavatelem pastýřů podle § 8 zákona o soc. poj. a § 22 zák. čl. XIX:1907 nemohli býti majitelé paseného dobytka,

ježto nebyli organisováni podle zák. čl. XII:1894 a zaměstnavatelem může být jen osoba, která je schopna být nositelem práv a povinností, t. j. osoba fyzická nebo právnická, jednak tvrzením, že předpisy § 10 odst. 1 a 2 a § 21 bodu f) zák. čl. XII:1894, podle nichž je povinností obec, rady, případně zastupitelstva, aby obstarávaly výlohy spojené se společným pasením dobytka, a to i výlohy sociálního pojištění pastýřů, a tyto výlohy podle § 25 zákona č. 329/1921 Sb. na majitele dobytka rozvrhly, ukazují, že zaměstnavatelem pastýřů neorganisovaných majitelů dobytka jest obec a nikdo jiný.

Pokud jde o prvou výtku, nepostihuje stížnost pravý obsah nař. rozhodnutí. Žal. úřad nikde přímo nevyšlovil, že zaměstnavateli pastýřů byli majitelé dobytka, tím méně pak lze v nař. rozhodnutí shledati názor, že zaměstnavatelem pastýřů byl souhrn majitelů dobytka jako celek. Námitka, že majitelé dobytka nebyli organisováni podle zák. čl. XII:1894, nevyvrací nař. rozhodnutí snad za podklad sloužící názor žal. úřadu, že zaměstnavateli pastýřů byli jednotliví majitelé dobytka, kteří si zjednali pastýře po vzájemné dohodě. Tento předpoklad není však nutnou premisou závěru vysloveného v nař. rozhodnutí, že zaměstnavatelkou pastýřů nebyla obec.

Stížností dovolaný § 10 zák. čl. XII:1894 stanoví v odst. 1, že obec, rada vykonává usnesení valného shromáždění majitelů pozemků a činí opatření v záležitostech trojpolního hospodářství, společné pastvy a chovu plemenných zvířat, zejména stanoví dobu pasení na jednotlivých druzích pastvin, v odst. 2 cit. paragrafu se pak praví, že náklady opatrování těchto agend dlužno stanoviti současně s obecním rozpočtem, avšak odděleně od ostatních výdajů, a že je mají nésti účastníci společného hospodaření a chovu dobytka, § 21 cit. zák. článku předpisuje pod bodem f), že ohledně území používaného ke společné pastvě stanoví obec, zastupitelstvo, pokud se týče zvláštní rada majitelů pozemků (§ 11), jakou částku jako náklady pastvy (mzda pastýře, pastvina atd.) je zapraviti za každé pasené zvíře. Z cit. ustanovení zák. čl. XII:1894 nelze tedy dovozovati, že by obec politická vystupovala jako subjekt hospodářského podnikání v záležitostech vypočtených v 1. odstavci § 10 cit. zák. čl. Naopak z toho, že úvodní věta shora cit. § 21 staví obec, zastupitelstvo do jedné řady se zvláštní radou, kterou může podle § 11 cit. zák. článku valné shromáždění majitelů pozemků, organisují-li se tito na základě organisačního statutu, příslušným úřadem schváleného, pověřiti agendami v § 10 uvedenými, plyne, že obec, rada, resp. obec, zastupitelstvo jsou v záležitostech v § 10 naznačených právě tak pouhým orgánem valného shromáždění jakožto nejvyššího orgánu interesovaných majitelů pozemků (§ 8 zák. čl. XII:1894), jako je jím zvláštní rada, kterou valné shromáždění může si zříditi. Nefungují-li ale obec, rada nebo obec, zastupitelstvo ve věcech společné pastvy ve smyslu zák. čl. XII:1894 jako orgán obce, nýbrž jako orgán valného shromáždění, resp. majitelů pozemků samých, není možno, jak již řečeno, ze zákonem vymezených funkcí obec, rady, resp. obec, zastupitelstva vyvozovati závěr, že obec politická je právním subjektem hospodářského podnikání v záležitostech spadajících pod ustanovení I., II. a III. kapitoly zák.

čl. XII:1894. Pak nelze ale také uznati o b e c za osobu, na jejíž vrub (účet) byly konány práce pastýřů, a proto není možno ji pokládati za zaměstnavatelku těchto pastýřů, zvláště když náklady na pastvu, zejména plat pastýře, nesou podle shora cit. ustanovení zák. čl. XII:1894 jednotliví majitelé dobytka sami a stížnost sama netvrdí, že by služby pastýřů se byly v daném případě dály na účet obce.

Č. 12.927.

P o j i š ť o v a c í p r á v o: * Zařízením ve smyslu § 1 odst. 1 úraz. zákona, náležejícím k podnikům úrazovému pojištění podléhajícím, rozuměti je jen zařízení, které je s takovým podnikem v souvislosti technické, nikoli toliko hospodářské.

(Nález z 8. června 1937 č. 11.200/37.)

V ě c: Moravsko-ostravská elektrářská akciová společnost v Moravské Ostravě (adv. Dr. František Mruzek z Moravské Ostravy) proti rozh. zem. úřadu v Brně z 15. března 1930 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Úrazová pojišťovna dělnická v Brně vyslovila výměrem ze 7. prosince 1927, že vyjmouc ty úředníky, kteří vykonávají službu výhradně v kancelářských místnostech, od podnikových místností prostorově oddělených, a kteří se zařízeními podniku včetně skladiště materiálů při vykonávání služby nepřicházejí do styku, všichni ostatní zaměstnanci st-lky, tudíž i úředníci správy materiálů, kteří také ve skladišti materiálů vykonávají svou činnost, mají býti považováni za závodové úředníky ve smyslu úrazového zákona a že proto podléhají úrazové pojistné povinnosti a následkem toho se svými příjmy až do nejvyšší přípustné hranice v příspěvkových výpočtech pro st-lčin závod musí býti započtenj. Současně byly předepsány st-lce příspěvky za tyto zaměstnance za dobu od 1. července 1917 do 30. června 1927 i s 4% úroky z prodlení.

Nař. rozhodnutím nevyhověl žal. úřad námitkám st-lčiným a potvrdil napadený výměr z těchto důvodů: Podle § 1 odst. 1 a 4 podléhají podniky tam označené v celém rozsahu pojišťovací povinnosti. Podnik st-lčin, tvořící hospodářskou a výtěžnou jednotku, provádí kromě výroby, rozvádění a prodeje elektrické energie také různé instalace a prodává různé instalační elektrotechnické potřeby. Všechna tato činnost vzhledem ke své hospodářské souvislosti podléhá podle shora řečeného úrazové pojistné povinnosti ve všech svých jednotlivých částech a tudíž spadá zásadně pod úrazovou pojistnou povinnost i skladiště materiálů provozované ve sklepě administrační budovy, byť i tato budova stála úplně stranou od vlastního podniku. Námitka, že zaměstnanci činní v tomto skladišti materiálů nepodléhají úrazovému pojištění jako »závodoví úředníci« ve smyslu § 1 úraz. zákona, je bezpodstatná, poněvadž